

۸ هزار شغل در بازارهای موقت ایجاد کردیم

گفت و گو

محمد کامران
رئیس‌سازمان

حوالی سال ۱۳۷۸ و براساس قانون و آیین‌نامه‌ای که پیش از این در مجلس و بعد هم در دولت مصوب و ابلاغ شده بود، سازمانی با نام سامان دهی مشاغل شهری و فراورده‌های کشاورزی در دل شهرداری ها ایجاد شد و طبق اساس نامه‌ای که آن زمان تهیه و بعد هم در سال ۱۴۰۰ اصلاح شد، پانزده هدف و کارویژه مهم برای این سازمان تعیین شد؛ از ایجاد و بهره‌برداری از بازارهای محصولات مورد نیاز شهروندان و ایجاد بازارها و بازارچه‌های موقت و تأمین و توزیع اقلام اصلی سبد خانوار مردم تا سامان دهی مشاغل مزاحم و سامان دهی بهره‌برداران از فضاهای عمومی و... اهدافی که سازمان سامان دهی مشاغل شهری شهرداری مشهد در عمر ۲۵ ساله خودش بسیاری از آن‌ها را عملیاتی کرده است مثل ایجاد فروشگاه‌های شهرما و اعطای ۶ تا ۲۵ درصد تخفیف بروی کالا‌های مورد نیاز مردم. ساخت بیش از سیزده مجتمع سامان دهی مشاغل مزاحم. ساخت یازده ایست‌کار برای سامان دهی کارگران ساختمانی، ایجاد ۲۷ روز بازار و بازار موقت و ... حسن کلیدری، مدیرعامل سازمان سامان دهی مشاغل شهری و فراورده‌های کشاورزی، در گفت‌وگو با شهرآرا جزئیات بیشتری از اقدامات این سازمان در توزیع و فروش اقلام اساسی شهروندان در فروشگاه‌های شهرما، تغییرات در فروشگاه‌های میوه و تره‌بار شهرما، آخرین وضعیت سامان دهی مشاغل مزاحم و پروژه‌های در دست اجرا در این موضوع و... ارائه کرد.

نظارت جدی‌تر بر فروشگاه‌های شهرما

● شهرداری مشهد با تأسیس فروشگاه‌های شهرما، از چند سال پیش وارد ماجرای تأمین ارزاق مردم شد، اما پس از مدتی آن‌چنان که باید و شاید این فروشگاه‌ها در ارائه کالا به مردم با قیمت کمتر و کیفیت بهتر موفق نبودند تا اینکه مدیریت شهری در دوره ششم تصمیم به تغییر در نحوه مدیریت این فروشگاه‌ها و ارائه تخفیف دائمی ۶ تا ۲۵ درصدی بر روی کالاها گرفت. این تصمیم چقدر به هدف اولیه تأسیس شهرما نزدیک است و آیا با این تخفیف‌ها کالاها در فروشگاه‌های شهرما از بقیه ارزان‌تر به فروش می‌رسد؟

در مشهد ۲۸ فروشگاه شهرما داریم که در یک دوره‌ای به دلیل رکود تقریباً خالی از کالا بودند و در این دوره یک بار دیگر با بهره‌بردار جدید و البته مدل جدید عرضه کالا رونق دوباره‌ای گرفتند. فروشگاه‌های شهرما براساس این بند از اساس نامه سازمان سامان دهی مشاغل شهری که ما رابه تأمین ارزاق واقلام اصلی سبد خانوار باقیمت مناسب به مردم مکلف کرده، ایجاد شده است و ما در سازمان باهمین نگاه آن را به بخش خصوصی واگذار کردیم، اما با این شرط که همه ۴۰ هزار قلم کالای عرضه شده در این فروشگاه‌ها باید بین ۶ تا ۲۵ درصد تخفیف داشته باشد. بعد از واگذاری و راه‌اندازی فروشگاه‌ها و برای بررسی تخفیف‌ها بعد از مدتی یک تیم نظارتی را مأمور کردیم تا ما اجرا دوباره بررسی کنند و پس از جمع‌بندی گزارش‌ها به این نتیجه رسیدیم که در سبد کالا، شهرما ۳ درصد پایین‌تر از فروشگاه‌های دیگر است. درحال حاضر ۲۸ فروشگاه با همین رویه تخفیف ۶ تا ۲۵ درصدی فعال هستند و دارند به مردم خدمت‌رسانی می‌کنند و فرقی نمی‌کند که فروشگاه در منطقه برخوردار یا کم‌برخوردار باشد و همه‌شان با این قانون فعال هستند و برای جلوگیری از تخلفات احتمالی ناظرهای ما در بازار مستقر هستند و کوچک‌ترین اشتباه و مشکل را ثبت و گزارش می‌کنند و این مسئله در ادامه همکاری ما با آن بهره‌بردار تأثیرگذار است. البته بعد از یک سال نیاز به اصلاحاتی در فروشگاه‌های شهرما وجود دارد که فرایند خدمت‌رسانی بهتر و مطلوب‌تر شود.

● پس احتمالاً به خاطر همین نظارت و عرضه مناسب کالاست که فروشگاه‌های شهرما از سمت فرمانداری به عنوان یکی از مراکز اصلی توزیع کالای تنظیم بازار انتخاب شده‌اند؟ در تأمین کالا و اقلام اساسی به نظر فرمانداری و استانداری سنگ تمام گذاشتند و آنچه در شهر و استان توزیع می‌شود به فراخور نیاز مردم است و همکاری خوبی با ما در توزیع این اقلام داشتند و به واسطه نظارت و شرایط خوب فروشگاه شهرما بیشتر نهادهای نظارتی راغب هستند که توزیع اقلام اساسی در شهرما انجام شود؛ چون نظارت در فروشگاه شهرما توسط ما شدیدتر صورت می‌گیرد و باعث شفافیت و اعتماد بیشتر است.

حمایت از مددجویان کمیته امداد و بهزیستی

● بازارهای موقت یا همان روزبازارها در مشهد پرطرفدار است. الان در مشهد چند روزبازار فعال است و قصبه جابه‌جایی بازار موقت مجیدیه و جمعه بازار خودرو به کجاست رسید؟ در مجموع ۲۷ روزبازار در شهر مشهد داریم که در نقاط مختلف شهر پراکنده هستند، ولی همان‌طور که از اسم آن‌ها مشخص است، بازار موقت هستند و شغل ثابت محسوب نمی‌شوند. از این تعداد هفت روزبازار هفتگی، ۹ روزبازار در حاشیه شهر هستند. پنج شب بازار و عصر بازار و سه جمعه‌بازار و دو بازار تخصصی برای هنرمندان داریم. بازارهای موقت بالغ بر ۸ هزار نفر فروشنده دارد که درکل بازارهای موقت فعال هستند. اما یکی از بازارهای پرطرفدار جمعه‌بازارهای ماست و در بازار خودرو هفته‌ای حدود ۲۵۰۰ خودرو وارد بازار و کارشناسی می‌شود؛ در سال گذشته به دلیل دستور قضایی، زمین قبلی بازار را تخلیه کردیم و چند ماه خودروها به صورت نابه‌سامان در خیابان‌های همان محل قبلی بازار خرید و فروش می‌شد که ناراضیانی مردم را به همراه داشت. برای سامان دهی بازار و تازمان آماده شدن فضای جدید، مکان جدید شش هکتاری را آماده‌سازی کردیم و همه امکانات را به آنجا بردیم و اکنون بازار دارد به صورت موقت بهره‌برداری می‌شود و موضوع زمین جدید هم به زودی رفع خواهد شد.

● تغییر در نحوه ثبت‌نام برای حضور در برخی بازارهای موقت کمی حاشیه داشت و به برخی اعتراض‌ها منجر شد. نحوه ثبت‌نام چرا تغییر کرد و الان با این تغییرات آن‌هایی که قصد استفاده دارند چطور باید در بازارهای موقت غرفه بگیرند؟

در روزبازارهای شهرداری افراد زیادی از طریق نهادهای مختلف مثل بهزیستی و کمیته امداد و... برای فعالیت به ما معرفی می‌شدند که این موضوع باعث شده تا جمعیت زیادی از متقاضی‌ها را داشته باشیم و برای همین در سازمان سامان دهی مشاغل شهری سامانه‌ای برای ثبت نام و ورود به بازارها طراحی کردیم که متقاضیان از این به بعد از طریق آن برای فعالیت اقدام کنند. می‌خواهیم در بازارهای موقت نگاه یک‌دستی داشته باشیم و همه فعالان در بازار بتوانند از ظرفیت‌های ۲۷ بازار موقت سازمان در شهر استفاده کنند. بعضی از این بازارها در مناطق برخوردارتر شهر است و برخی دیگر در مناطق کمتر برخوردار، بسیاری از افراد فعال در بازارهای موقت به ما مراجعه می‌کنند و می‌گویند که چرا همیشه عده‌ای باید در بازار برخوردارتر باشند و عده‌ای دمام در بازارهای مناطق کمتر برخوردار و خواستار برقراری عدالت در این موضوع شدند. این موضوع به صحن شورای شهر کشیده شد و در مجموع همه در مدیریت شهری و در فرمانداری به این موضوع اذعان دارند که باید عدالتی بین همه باشد و یکسان از این فضاهای مرتبط و مدیران ارشد شهری راهکاری بدهیم که همه متقاضیان از بازارهای سطح شهر به صورت یکسان بتوانند استفاده کنند. نگاه ما حمایت از مشاغل خرد است و دلیل ایجاد بازارهای موقت اصلاً همین موضوع است و دنبال آسیب زدن به کسی نیستیم و کار مطالعه شده انجام خواهیم داد که کمترین آسیب ممکن به افراد برسد.

عکس: مسعود گلشنی/شهرآرا

سازمان سامان دهی مشاغل شهری و فراورده‌های کشاورزی در یک نگاه

	۱۳	مجموع سامان دهی مشاغل مزاحم
	۲۷	روزبازار و بازار موقت
	۲۸	تعداد فروشگاه‌های شهرما
	۶ تا ۲۵ درصد	تخفیف دائم در فروشگاه‌های شهرما

کیفیت بالا و قیمت مناسب میوه در فروشگاه‌های شهرداری

خودمان وارد این ماجراشویم این است که در همه فروشگاه‌ها یک مدل میوه و باکیفیت مشابه و با قیمت مدنظر ما توزیع و فروخته شود و دخل و تصرفی در قیمت‌ها نشود و از همه مهم‌تر به دلیل خرید کلی شاهد قیمت جدی میوه و صیفی‌جات در فروشگاه‌های شهرما خواهیم بود. همین حالا و قبل از اجرای این کار یکی از شروط اصلی سازمان سامان دهی مشاغل شهری برای واگذاری فروشگاه‌های میوه و تره‌بار شهرما این است که باید قیمت میوه‌ها نسبت به سطح شهر پایین‌تر باشد که واجد نظارت این موضوع را هر روز بررسی می‌کند و در صورت تخلف جریمه‌های شدیدی در پی دارد.

● در ماجرای خرید برای فروشگاه‌های شهرما قرار است سازمان سامان دهی مشاغل شهری برای فروشگاه‌های شهرما خرید انجام دهد؟

نه، اصل خرید یکپارچه میوه توسط سازمان انجام نمی‌شود، ما کنار بهره‌برداران هستیم و بر فرایند خرید آن‌ها نظارت خواهیم کرد و نماینده خودشان برای همه فروشگاه‌ها خرید کلی انجام می‌دهد و در این بین ما از قیمت مطلع هستیم و درصد سود را هم همان‌جا مشخص می‌کنیم. البته الان صبح به صبح کشف قیمت داریم و بالاتر از آن قیمت. فروشگاه‌ها حق فروش ندارند و اگر هم یک درصد این اتفاق بیفتد، تخلف است و به آن ورود خواهیم کرد و برخورد می‌کنیم.

۱۳۰۰ انبار ضایعات در مسیر ساماندهی

خواهند شد.

● سال گذشته چه تعداد از این مشاغل مزاحم شناسایی و به پرونده آن‌ها رسیدگی شد؟ سال گذشته ۱۲ هزار مورد شغلی شناسایی شد که مصداق مشاغل مزاحم هستند. به ۱۹۷۷ مورد رسیدگی شده است و با توجه به رویکردی که داریم، نه تنها باید این موضوع را جدی‌تر پیگیری کنیم، بلکه باید اراضی را تملک و آن‌ها را به حواشی شهر منتقل کنیم، حتی برخی از مجتمع‌های سامان دهی که پیش از این خارج شهر بودند، الان در منطقه مسکونی قرار گرفته‌اند و به اصلاح یا حتی انتقال نیاز دارند.

● ایجاد ایست‌کاریکی از بهترین ایده‌های ممکن برای سامان‌دهی کارگران ساختمانی بود که اجرایی شد. آیا تفاهم‌نامه میان شهرداری و برخی سازمان‌های دولتی در موضوع ایست‌کار که قبلاً منعقد و منقضی شده بود، دوباره تمدید شد و اینکه در سال گذشته چه تعداد کارگر ساختمانی از ایست‌کار اعزام شدند؟ ایست‌کارها یکی از مهم‌ترین و شاخص‌ترین اقدامات مدیریت شهری است و شهرداری با این کار به این قشر زحمت‌کش بها داد و الان در یک محیط مناسب کارگرها مستقر هستند و اعزام می‌شوند و اگر اتفاقی در محلی که اعزام می‌شوند بیفتد، قابل پیگیری است. امروز مردم به ایست‌کار اقبال زیادی دارند و آن هم به این دلیل است که کارگری که از این مکان اعزام می‌شود شناسنامه‌دار است و اگر خدایی نکرده اتفاقی ناگوار رقم بخورد قابل شناسایی است. ضمن اینکه کارگر تخصصی و متناسب با نیاز مردم اعزام می‌شود و در این حوزه دل‌مشغولی مردم کم کرده‌ایم. اکنون یازده ایست‌کار فعال داریم و اگر به این نتیجه برسیم، در جایی نیاز است دوباره ایجاد خواهیم کرد. مشهد اولین شهری است که این مدل سامان دهی را انجام داده است و با همراهی فرماندار و معاون دادستان و اداره کار و... تفاهم‌نامه‌ای که قبلاً بسته شده بود، دوباره نوشته و به جریان افتاد. ما سال گذشته ۱۳ هزار نفر ثبت نام و ۷۳۰ هزار نفر روز اعزام داشتیم و این عدد رو به رشد است.

● شما فروشگاه‌های عرضه میوه و تره‌بار را هم دارید که آن‌ها هم گویا به تغییرات اساسی در نحوه قیمت‌گذاری و عرضه کالا نیاز دارند؛ برنامه سازمان سامان‌دهی مشاغل شهری برای تغییر و تحول در این فروشگاه‌ها چیست؟

اکنون ۳۶ غرفه میوه در سطح شهر وجود دارد که قرارداد آن‌ها انتهای سال گذشته تمام شد و با واگذاری صددرصدی رویکرد این فروشگاه‌ها هم تغییر جدی خواهد داشت. اول اینکه همه این‌ها به ترازوی دیجیتال مجهز شدند و قیمت میوه در این ترازوها توسط سازمان ثبت می‌شود و کسی نمی‌تواند قیمت آن‌ها را تغییر بدهد که این کار اولین بار است در مشهد اجرا می‌شود و در همه فروشگاه‌ها با یک قیمت کالا عرضه می‌شود. تغییر دوم اجرای مانیتورینگ است؛ همه این فروشگاه‌ها به مانیتور مجهز می‌شود و مردم قیمت میوه و صیفی‌جات را روی این مانیتور مشاهده خواهند کرد که این قیمت هم توسط خود سازمان درج می‌شود و بهره‌بردارها نقشی در این موضوع ندارند.

اتفاق مهم دیگر که بر اجرای آن تأکید داریم خرید یکپارچه برای فروشگاه‌هاست. الان در میدان بار مرکزی صبح‌ها میوه‌ها کشف قیمت می‌شود و این قیمت در ترازوهای مادر می‌شود. اما قرار است در این حوزه هم تغییر ایجاد کنیم و می‌خواهیم هرروز صبح با همکاری جهاد و اتحادیه بارفروشان، میوه و صیفی‌جات هر ۲۶ فروشگاه را خودمان تهیه کنیم؛ در این روش روز قبل نیاز فروشگاه‌ها احصا می‌شود و براساس آن خرید انجام خواهیم داد. دلیل اینکه می‌خواهیم

● مدت‌هاست که حرف از تغییر و تحول شکلی و کارکردی کیوسک‌های مطبوعاتی زده می‌شود، اما تا امروز اقدامی برای این موضوع انجام نشده است. این اتفاق بالاخره به سرانجام می‌رسد یا هنوز به کار مطالعاتی و... نیاز دارد؟

اتفاقاً کار جدید دیگری که انجام دادیم، همین تغییر کیوسک‌های مطبوعاتی شهر است. کیوسک‌های جدید به لحاظ شکلی کاملاً متفاوت هستند و خدمات متفاوتی می‌دهند که یکی از آن‌ها عرضه کتاب و محصولات فرهنگی است. ضمن اینکه نمای این سازه دیجیتال است که برای تبلیغات و اطلاع‌رسانی می‌تواند از آن استفاده شود. در صورت تأیید این سازه که به عنوان نمونه در بولوار احمدآباد اجرا شده است، کیوسک‌های قدیمی حذف و با این سازه‌های جدید جایگزین خواهد شد. در کیوسک‌های جدید اولویت با مسائل فرهنگی خواهد بود و در بهترین اصلی ده‌های جدید کتاب به نمایش گذاشته خواهد شد.

● یکی از وظایف مهمی که به عهده سازمان سامان دهی مشاغل شهری گذاشته شده است، سامان‌دهی مشاغل مزاحم است. تا امروز چند مجتمع برای این مشاغل ساخته شده است و چه پروژه‌های مهمی در دست اجرا دارید؟

تا امروز سیزده مجتمع مشاغل مزاحم در شهر به بهره‌برداری رسیده است و الان صاحبان مشاغل در آن مستقر هستند و علاوه بر این‌ها چند مجتمع دیگری با درحال ساخت‌وساز یا دارند مراحل دریافت موافقت‌نامه و شروع ساخت را طی می‌کنند، یا اینکه به زودی به بهره‌برداری می‌رسند. به عنوان نمونه بازار پرنده‌فروش‌ها تقریباً تمام شده است و به زودی افتتاح می‌شود. مجتمع باران تأمین در توس درحال انجام کارهای جزئی است که بعد از پایان این موارد درودگران در این بازار مستقر خواهند شد. اما یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ما که دغدغه آن را داریم، آسکوپارس است، ۳۰۰ واحد در این مجموعه در حال ساخت است و هفتاد واحد آن به پایان رسیده و مابقی در حال ساخت است. علاوه بر این یکی دیگر از پروژه‌های شاخص ما ساخت و ایجاد انبارهای ضایعات است که بیش از ۳۰۰ انبار مجاز و غیرمجاز به این مکان جدید منتقل